АКАДЕМІЯ
ПЕДАГОГІЧНИХ
НАУК УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНОЇ
ПОДАТКОВОЇ
СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ПРОБЛЕМИ ГУМАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

АКАДЕМІЯ
ПЕДАГОГІЧНИХ
НАУК УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНОЇ
ПОДАТКОВОЇ
СЛУЖБИ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ

ШОСТИХ ІРПІНСЬКИХ МІЖНАРОДНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ЧИТАНЬ
НА ТЕМУ:

ПРОБЛЕМИ ГУМАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ У ВИЩОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

22–23 травня 2008 року

Ірпінь
2008

УДК 378.14.03 (063)
ББК 74.58я43
М 34

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету ДПС України.

М 34 Проблеми гуманізації навчання та виховання у вищому закладі освіти: Матеріали шостих Ірпінських міжнародних педагогічних читань. – Ірпінь, 2008. – 662 с.

УДК 378/14/03(063)
ББК 74/58я43

ISBN 978-966-337-137-5

© Національний університет
ДПС України, 2008

Редакція не несе відповідальності за зміст тез

О.В. Корнієнко, к.психол.н.
(Київський національний університет ім. Тараса Шевченка)

ПСИХОСОМАТИЧНЕ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТОК-ПСИХОЛОГІВ ЯК ФАКТОР СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Сучасний стан розвитку науки про людину та її місце у всесвіті супроводжується загостренням протистояння двох світоглядних парадигм – гуманітарної та технологічної, яке призвело до виникнення наприкінці XX ст. найглибшої й найзначнішої за всю історію кризи, що поставила цивілізацію на межу екологічної катастрофи та створила реальну загрозу існуванню людства Потер Ван Рансел [5]. Одним із шляхів подолання цієї глобальної кризи може бути, на наш погляд, зміна життєвих пріоритетів у напрямі формування у молоді розуміння важливості психосоматичного здоров'я та навчання методам психологічної оцінки, відповідної корекції та підтримання власного здоров'я особливо впродовж підліткового та юнацького періоду життя.

У доступній нам літературі, за матеріалами наукових конференцій та публікацій у фахових виданнях, здоров'я студентів є предметом широкого наукового обговорення. На думку багатьох дослідників, сучасний стан здоров'я студентської молоді має стійку тенденцію до погіршення, про що свідчить збільшення кількості студентів спеціалізованої медичної групи, яка сягає у різних вищих навчальних закладах від 15 до 25%. Так, за даними Луганського державного педагогічного інституту, встановлено, що захворюваність студентів перших курсів за 10 років збільшилася з 16% до 40,3% про це писали В. Шигалевський , Н. Бєлкіна та ін. [6]

Слід урахувати ще й те, що більша частина студентської молоді вже має певні захворювання, які розвинулися під час навчання у школі. Яскравим підтвердженням цієї думки може слугувати

слідження, проведене Г.Кривошеєвою [4]. Аналіз захворюваості студентів 15 вищих навчальних закладів такого індустріального міста, як Донецьк, виявив п'ять груп захворювань, які зустрічаються найбільш часто: 1) органів зору; 2) опорно-рухового апарату; 3) нервової системи; 4) органів дихання; 5) шлунково-кишкового тракту. При цьому було встановлено тенденцію до їх збільшення. Так, у студентів Донецька захворюваність шлунково-кишкового тракту в 1997–1999 рр. збільшилась у 2,5 рази порівняно з 1996 р.; нервової системи – у 1,52 рази; на вегето-судинну та нейроциркуляторну дистонію – в 1,5 рази. Усі перелічені вище хвороби головним чином набуті під час навчання у школі, а потім у вищих навчальних закладах.

Велика увага в науковій літературі приділяється такому важливому питанню як психофізіологічне напруження і зараз воно виступає не тільки головним фактором захворювання нервової системи, але й однією з основних причин серцево-судинних хвороб, бронхіальної астми, виразок шлунково-кишкового тракту, порушень гормональної рівноваги і т.п. Г. Апанасенко [1].

Одними з основних здобутків автора представленої статті є підготовлені: навчальний посібник „Підтримання психосоматичного здоров'я практично здорових людей" О. Корнієнко [2] та монографія „Безпека життєдіяльності та підтримання психосоматичного здоров'я молоді" [3]. За останні 10-15 років автор проводить дослідження у напрямку проведення індивідуально-психодіагностичних (перший етап), психопрофілактичних (другий етап), психокорекційних програм (третій етап), з метою раннього виявлення перших ознак погіршення психосоматичного здоров'я студентської молоді та розробки індивідуально-психологічних програм його підтримання.

Метою представлених тез, повний зміст яких буде представлений під час виступу на VI Ірпінських міжнародних науково-педагогічних читань "Проблеми гуманізації навчання та виховання у вищому закладі освіти" є аналіз проведених досліджень та апробація отриманих емпіричних результатів на факультеті психології Національного університету імені Тараса Шевченка за перше півріччя 2006 навчального року.

Проведена апробація чотирьох блоків психодіагностичних методик для оцінки особливостей психосоматичного здоров'я 72 студенток-психологів першого курсу. На нашу думку доцільним є застосування комплексних психодіагностичних методик у роботі психолога у закладах освіти для проведення індивідуально-групових тестувань на середніх та великих групах досліджуваних (від 30 до 120 осіб) спираючись на власний практичний досвід.

Приведений перелік психодіагностичних методик є відомим для широкого кола психологів науковців та практиків, що застосовуються у медицині, освіті, професійній орієнтації та сімейному консультуванні, опублікований у наукових виданнях. До першої групи нами були включені: індивідуально-психологічні та психофізіологічні методики, до другої – особистістно-орієнтовані, до третьої – психосоматично-орієнтовані, до четвертої – міжособистістно-орієнтовані.

ЛІТЕРАТУРА

1. Апанасенко Г.Л., Попова Л.А Медицинская валеология. – К., 1998.

2. Корнієнко О.В. Підтримання психосоматичного здоров'я практично здорових людей: Навч.посібн.-К.,2000.-126с.

3. Корнієнко О.В. Безпека життєдіяльності та підтримання психосоматичного здоров'я молоді: Монографія.- К.,2004.- 264с.

4. Кривошеєва Г.Л. Система формування культури здоров'я студентів // Рідна шк. – 2000. – №5.

5. Потер Ван Рансел. Биоетика: мост в будуще / Под ред. С.В.Вековшининой, В.Л.,Кулиниченко.- К.,2002.-216с.

6. Шигалевський В.В., Бєлкіна Н.П., та ін. Зв'язок екологічного стану Луганщини з рівнем здоров'я, адаптацією та загальною фізичною підготовленістю студентської молоді // Тези доповідей міжнародної конференції "Реалізація здорового способу життя – сучасні підходи".- Дрогобич.- 2001. – С.82-87